

1985, 24. ledna – Sdělení VONS č. 416 „Propuštění františkánů z vazby“ o propuštění Jana Buriána, Jitky Daňhelové a Jana Záně z vazby a pokračování jejich trestního stíhání na svobodě.^a

Dne 4. ledna t. r. byli propuštěni z vazby Jan Záně, Jan Durian¹ a Jitka Daňhelová, kteří jsou od 20. 11. 1984 spolu s MUDr. Ladislavem Trojanem, Antonínem Dąbrowským, Ctiradem Pospíšilem a Alenou Janošíkovou² trestně stíháni pro trestný čin maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi³ podle § 178 tr. z., jehož se měli dopustit tím, že „se jako členové v ČSSR nepovoleného řádu františkánů konventu Liberec aktivně podíleli na jeho činnosti a hospodářském zabezpečování, opatrování a rozšiřování nelegálně vydávané náboženské a jiné závadové literatury studijního a informačního charakteru a dále se účastnili církevních obřadů uskutečňovaných bez udělení příslušného souhlasu ve smyslu z. č. 218/49 Sb. a tajného studia, čímž úmyslně mařili a stěžovali výkon státního dozoru nad církví nebo náboženskou společností porušováním ustanovení zákona o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností“. (Citováno podle usnesení por. Krále, vyšetřovatele SNB Liberec z 20. 11. 1984.)⁴ Všech sedm obviněných (viz sdělení č. 406)⁵ je nadále trestně stíháno na svobodě a hrozí jim tresty odnětí svobody do dvou let.⁶

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných vítá akce mezinárodní veřejnosti a církevních představitelů na podporu perzekvovaných řeholníků a řeholnic.⁷

LP, Sb. VONS, inv. č. 93, sign. III/2, kart. 21.

^a Pod textem dokumentu je poznámka, v níž je upozorněno na chybné uvedení příjmení Jana Záně ve sdělení VONS č. 406 (omylem bylo uvedeno Zář) a na chybu v nominativu příjmení Antonína Dąbrowského, který je Dąbrowski. To bylo ovšem v podkladovém textu sdělení VONS č. 406 pro editování uvedeno správně (v gramaticky možné podobě Dambrowski). Viz dokument č. 409.

POZNÁMKY

- ¹ Správně Burián.
- ² Správně Jánošíkovou.
- ³ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ⁴ Citováno bylo s největší pravděpodobností z opisu usnesení vyšetřovatele SNB – Oddělení vyšetřování StB Liberec por. Krále o zahájení trestního stíhání pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi z 20. 11. 1984, v němž bylo vypuštěno jméno stíhaného. LP, Sb. VONS, inv. č. 93, sign. I/1, kart. 21. Tato citace, převedená z jednotného do množného čísla, odpovídá i usnesení por. Krále o zahájení trestního stíhání A. Dąbrowského z 20. 11. 1984 (viz sdělení VONS č. 406, dokument č. 409) a pravděpodobně i usnesením o zahájení trestního stíhání dalších osob. LP, Sb. VONS, inv. č. 93, sign. I/1, kart. 21.
- ⁵ Viz dokument č. 409.
- ⁶ V osobních svazcích vedených na obviněné členy františkánského řádu se setkáváme s konstatováním, že jejich trestná činnost byla sice dostatečně prokázána, ale k jejich trestnímu postihu nedošlo na základě rozhodnutí Generální prokuratury (nebylo uvedeno, zda ČSSR nebo ČSR). V návrhu operativního pracovníka 2. oddělení II. odboru Správy StB Ústí nad Labem mjr. Jindřicha Sýkory na uložení svazku vedeného pod heslem „Myška“ na Alenu Jánošíkovou ze 13. 2. 1985 bylo uvedeno: *„Věcnými důkazy a svědeckými výpověďmi se podařilo plně prokázat trestnou činnost JÁNOŠÍKOVÉ, pro kterou jí bylo vzneseno obvinění, navíc byly získány materiály, které potvrzovaly trestnou činnost jmenované podle § 100 tr. zákona. Z politických důvodů nebyla tato trestná činnost dokumentována.“* ABS, f. KR Ústí nad Labem, signální svazek vedení na Alenu Jánošíkovou, arch. č. 926997 MV.
Pracovníci Státní bezpečnosti záhy konstatovali, že liberečtí františkáni pokračují i nadále v plném rozsahu v „páchání trestné činnosti podle § 178 trestného zákona“, ještě v roce 1985 proto přistoupili k obnově jejich „rozpracování“. To bylo ukončeno až v prosinci 1989. K tomu viz např. ABS, f. KR Ústí nad Labem, osobní svazek vedení na Antonína Dąbrowského, arch. č. 940719 MV.
- ⁷ Případ vyvolal též mezinárodní ohlas. Věnoval se mu mj. Mezinárodní sekretariát Amnesty International v Londýně ve svých zprávách z 8. 1. 1985 a 29. 1. 1985. LP, Sb. VONS, inv. č. 93, sign. IV/4, kart. 21. Viz též dokument obsahující opis článku v deníku Le Monde ze 30.–31. 12. 1984 o uvěznění pěti františkánů, odkaz na sdělení VONS č. 406 a návrh postupu při podávání zpráv o případu. Tamtéž, sign. IV/3, kart. 21.